

**Odpowiedzi do zadań zamieszczonych w arkuszu
egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego CKE
23 MAJA 2023
opracowane przez ekspertów Nowej Ery**

UWAGA: W zadaniach otwartych eksperci przygotowali odpowiedzi przykładowe. Mogą one różnić się od Twoich, ale pamiętaj, że każde poprawne i pełne rozwiązanie zostanie ocenione przez egzaminatorów zewnętrznych na najwyższą liczbę punktów.

Zadanie 1. (0–1)

Na podstawie przytoczonego fragmentu *Balladyny* oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

| | | |
|--|---|---|
| Informacja o tym, że królem została kobieta, wzbudziła emocje wśród zebranych. | P | F |
| Wydarzeniu na zamku towarzyszą niepokojące zjawiska w przyrodzie. | P | F |

ODPOWIEDŹ: PP

Zadanie 2. (0–1)

Na podstawie przytoczonego fragmentu *Balladyny* oceń prawdziwość podanych stwierdzeń dotyczących głównej bohaterki. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

| | | |
|---|---|---|
| Balladyna ujawnia zgromadzonym fakty ze swojej przeszłości. | P | F |
| Balladyna zamierza rządzić zgodnie z obowiązującym prawem. | P | F |

ODPOWIEDŹ: FP

Zadanie 3. (0–1)

Dokończ zdanie tak, aby było zgodne z treścią przytoczonego fragmentu *Balladyny*.
Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W sali królewskiej w Gnieźnie

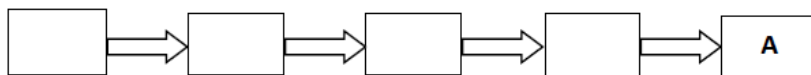
- A. kanclerz namawia królową do wydawania surowych wyroków.
- B. Balladyna zakazuje strażnikom rozdawania jedzenia ubogim.
- C. Kostryn przestrzega zebranych przed okrutnymi rządami Balladyny.
- D. zgromadzeni poddani proszą królową o stracenie jeńców wojennych.

ODPOWIEDŹ: C

Zadanie 4. (0–2)

Odwołując się do przytoczonego fragmentu i całego utworu Juliusza Słowackiego, ułóż podane niżej wydarzenia związane z losami *Balladyny* zgodnie z porządkiem chronologicznym. Wpisz litery B, C, D, E w kratki we właściwej kolejności, rozpoczynając od wydarzenia najwcześniejszego.

- A. Otrucie współnika i objęcie tronu.
- B. Udział w konkursie i pozbycie się siostry.
- C. Ślub z Kirkorem i przeprowadzka do zamku.
- D. Zabicie Grabca i przywłaszczenie korony Lecha.
- E. Pożegnanie męża i rozpoczęcie znajomości z Kostrynem.



ODPOWIEDŹ: BCEDA

Zadanie 5. (0–1)

Wyjaśnij, do jakiej tajemnicy nawiązuje *Balladyna* w słowach: *Już przeszłość zamknięta / W grobach... Ja sama panią tajemnicy*. W odpowiedzi odwołaj się do znajomości całego utworu Juliusza Słowackiego.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ:

Balladyna, mówiąc: „*Już przeszłość zamknięta / W grobach ... Ja sama w tajemnicy*”, ma na myśli wszystkie zbrodnie i złe uczynki, których się dopuściła, a które pozostaną tylko jej tajemnicą, np. zabicie Aliny, Grabca, Gralona, wyrzeczenie się matki.

Zadanie 6. (0–1)

Odwołując się do znajomości całego utworu *Balladyna*, dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

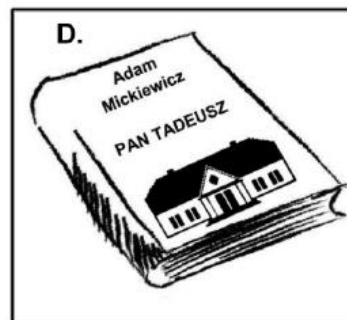
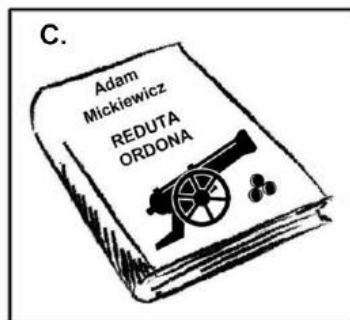
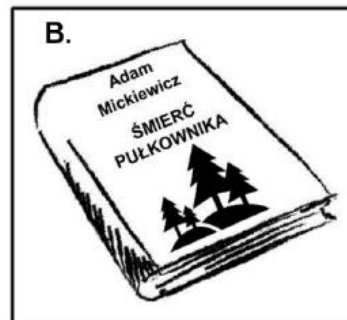
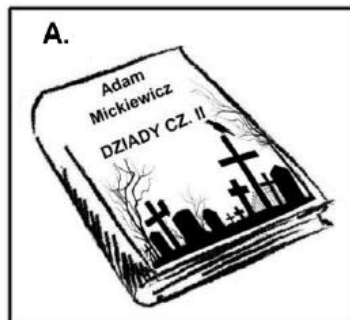
Cechą charakterystyczną świata przedstawionego w utworze *Balladyna* jest

- A. czas akcji nieprzekraczający jednej doby.
- B. łączenie elementów realistycznych i fantastycznych.
- C. brak związku przyczynowo-skutkowego między wydarzeniami.
- D. umiejscowienie rozgrywających się wydarzeń w jednym miejscu.

ODPOWIEDŹ: B

Zadanie 7. (0–1)

Który z podanych utworów Adama Mickiewicza należy do tego samego rodzaju literackiego co *Balladyna*? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.



ODPOWIEDŹ: A

Zadanie 8. (0–1)

Na lekcji języka polskiego uczniowie mieli za zadanie przygotować karty do gry z najważniejszymi informacjami dotyczącymi Balladyny. Autor jednej z kart nie zadbał jednak o poprawność interpunkcyjną. Wybierz zdanie, w którym interpunkcja jest niepoprawna.

BALLADYNA

Siła: 5
Moc: 4
Los: 3
Życie: 4
Złoto

A. Córka Wdowy była prózną i leniwą dziewczyną, która niechętnie pomagała w domu.

B. Siostra Aliny działała impulsywnie i nie zastanawiała się nad konsekwencjami swoich czynów.

C. Tytułowa bohaterka była bardzo ambitna, dlatego dążyła do realizacji celu za wszelką cenę.

D. Żona Kirkora zapewniała męża o swoim uczuciu ale tak naprawdę wcale go nie kochała.

www.magaiamecz.eu
www.encyklopediateatru.pl

ODPOWIEDŹ: D

Zadanie 9. (0–1)

Przeczytaj definicję wyrazu *cel* ze słownika języka polskiego.

1. «to, do czego się dąży»
2. «miejsce, do którego się zmierza»
3. «przedmiot lub osoba, których dotyczą zamierzone działania»

Na podstawie: www.sjp.pwn.pl.

W którym z podanych zdań użyto wyrazu *cel* w znaczeniu 3.? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Długo spierali się o to, jak szybko dotrzeć do celu.
- B. Artykuł we wczorajszej prasie stał się celem ich żartów.
- C. Naszym celem jest sukces, o którym długo będzie się mówiło.
- D. Celem ich podróży było zabytkowe miasteczko na południu kraju.

ODPOWIEDŹ: B

[cd. zadań na kolejnej stronie](#)

Zadanie 10. (0–2)

Obejrzyj zamieszczony poniżej plakat do spektaklu teatralnego *Balladyna*.



www.e-teatr.pl

Autor plakatu za pomocą różnych elementów graficznych przedstawił swoją interpretację utworu Juliusza Słowackiego. Wybierz dwa elementy graficzne i wyjaśnij ich sens w kontekście *Balladyny*.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ:

Element graficzny 1.: Korona

Wyjaśnienie: Symbolizuje władzę, którą nade wszystko pragnęła zdobyć Balladyna, dlatego zabiła Grabca, który zjawił się w zamku Kirkora z koroną Popiela.

lub

Korona na plakacie przysłania oczy dziewczyny, co może symbolizować zaślepienie głównej bohaterki w dążeniu do władzy.

Element graficzny 2.: Krew płynąca spod korony

Wyjaśnienie: Symbolizuje niewinną śmierć postaci, które zabiła Balladyna, aby zrealizować swój cel.

lub

Inny element graficzny: Zakryte oczy postaci

Wyjaśnienie: Mogą symbolizować bezwzględność Balladyny w dążeniu do realizacji swoich celów. Dziewczyna nie przestrzegała żadnych zasad, zabiła swoją siostrę, Alinę, wyparła się matki, zabiła swojego kochanka, Grabca. Jej jedynym celem były władza i pieniądze.

Zadanie 11. (0–2)

Uzupełnij poniższe zdania tak, aby powstało spójne streszczenie tekstu *Odblokuj swój talent*.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ:

Jolant Maria Berent w przytoczonym tekście podejmuje temat talentów, które posiadają ludzie.

Autorka zwraca uwagę na to, że każdy ma jakieś zdolności, które przejawiają się w różnych sytuacjach.

Zauważa ponadto, że odkrywanie własnych uzdolnień sprawia człowiekowi satysfakcję.

i przekonuje, że dzięki odkrywaniu i rozwijaniu talentów życie człowieka staje się ciekawsze.

Zadanie 12. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń, odwołując się do tekstu Jolanty Marii Berent. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

| | | |
|---|---|---|
| Z tekstu wynika, że posiadane talenty inspirują ludzi do działania. | P | F |
| Z tekstu wynika, że tylko nieliczne osoby są obdarzone talentami. | P | F |

ODPOWIEDŹ: PF

Zadanie 13. (0–1)

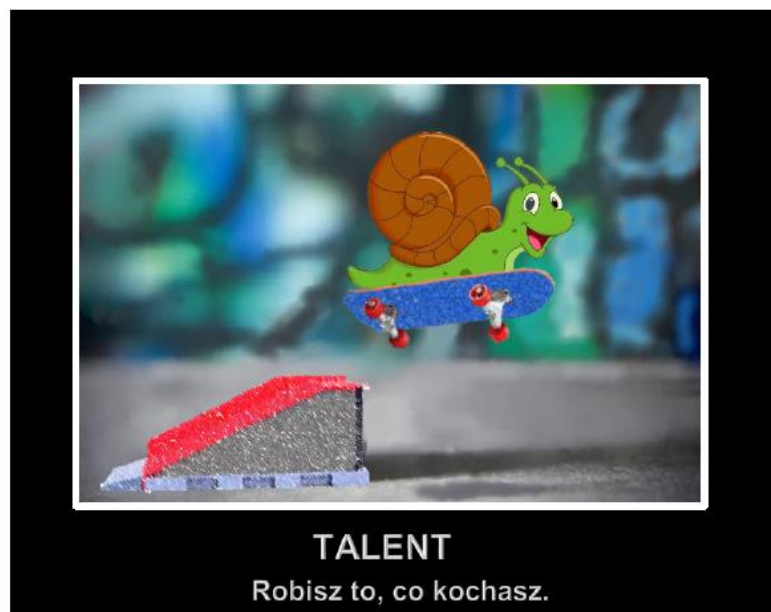
Spośród podanych pytań wskaż to, na które można znaleźć odpowiedź w 5. akapicie tekstu Jolanty Marii Berent. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Jak badacze definiują talent?
- B. W jaki sposób można odkryć swoje talenty?
- C. Czy posiadane talenty mogą mieć jakieś minusy?
- D. Jak pielęgnowanie talentów wpływa na nasze życie?

ODPOWIEDŹ: C

Zadanie 14. (0–2)

Czy treść poniższego rysunku jest zgodna z wymową tekstu *Odblokuj swój talent*?
W uzasadnieniu sformułuj argument odnoszący się zarówno do tekstu Jolanty Marii Berent, jak i do rysunku.



UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ:

Treść rysunku jest zgodna z wymową tekstu „Odblokuj swój talent”. Autorka w swoim tekście zachęca do odkrywania i rozwijania talentów, do wykorzystywania własnych możliwości i umiejętności. Na rysunku pokazany został ślimak na deskorolce, co może świadczyć o jego chęci szybszego podróżowania. Ślimak jest szczęśliwy z jazdy na deskorolce, ponieważ odnalazł swój talent i robi to, co kocha.

Zadanie 15. (0–1)

Adam Małysz – znany skoczek narciarski – powiedział:

Sam dar nie wystarczy. On może w tobie drzemać i nigdy się nie obudzić, jeśli sam nie zechcesz go obudzić.

Czy wypowiedź Adama Małysza jest zgodna z treścią ostatniego akapitu tekstu *Odblokuj swój talent*? Uzasadnij odpowiedź. Nie cytuj sformułowań z tekstu Jolanty Marii Berent.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ:

W ostatnim akapicie tekstu autorka pisze o tym, że powinniśmy odkrywać swoje talenty i je rozwijać. Adam Małysz twierdzi podobnie, mówi, że człowiek musi dostrzec w sobie dar, który posiada i go rozwijać, gdyż inaczej nie osiągnie sukcesu.

cd. zadań na kolejnej stronie

Zadanie 16. (0–2)

Jedno z wydawnictw, aby zachęcić czytelników do rozwijania swoich talentów, dołącza do swoich książek zakładki inspirowane listą talentów Instytutu Gallupa.

Poniżej znajdują się projekty wybranych trzech zakładek.



Wybierz jedną z tych trzech zakładek. Podaj bohatera lektury obowiązkowej, który wykazał się cechą wskazaną na wybranej przez Ciebie zakładce, oraz tytuł tej lektury.

Uzasadnij swój wybór. W uzasadnieniu przywołaj sytuację z tej lektury potwierdzającą Twoje stanowisko.

Uwaga! Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ:

Nazwa cechy: **Odpowiedzialność**

Bohater: **Rudy / Jan Bytnar**

Tytuł lektury obowiązkowej: **„Kamienie na szaniec”**

Uzasadnienie: **Bohater podczas przesłuchania prze Gestapo nie wydał kolegów, gdyż wiedział, że jeśli wyjawi ich prawdziwe nazwiska, skaże ich na śmierć. Mężnie znosił okrutne tortury, ponieważ był odpowiedzialny za swoich przyjaciół.**

lub

Nazwa cechy: **Optymizm**

Bohater: Fred

Tytuł lektury obowiązkowej: „Opowieść wigilijna”

Uzasadnienie: Siostrzeniec Ebenezera Scrooge’a nie przejmował się złym nastrojem swego wuja. Co rok przychodził do mężczyzny i zapraszał go na Wigilię, tryskał przy tym optymizmem i radością. Wiedział, że relacje rodzinne odgrywają bardzo ważną rolę w życiu człowieka.

lub

Nazwa cechy: Rozwaga

Bohater: Petroniusz

Tytuł lektury obowiązkowej: „Quo vadis”

Uzasadnienie: Petroniusz tak krytykował twórczość cezara, aby nie narazić się Neronowi.

Bohater wiedział, że władca bywa nieobliczalny i łatwo wpada w gniew.

Zadanie 17. (0–1)

Dokończ poniższe zdania. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

W wypowiedzeniu *W kuchni sprawdzasz się najlepiej przy robieniu herbaty* podkreślony wyraz to przysłówek w stopniu

| | |
|---|---|
| A | B |
|---|---|

. Zgodnie z zasadami poprawności ortograficznej partykułę *nie* z wyrazem *najlepiej* należy zapisać

| | |
|---|---|
| C | D |
|---|---|

.

- A. wyższym
- B. najwyższym

- C. łącznie
- D. rozdzielnie

ODPOWIEDŹ: BD

Zadanie 18. (0–3)

Zredaguj zaproszenie na premierę filmu zatytułowanego *Łowcy talentów*. Zachęć do udziału w tym wydarzeniu, używając dwóch argumentów.

Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.



Zaproszenie

UWAGA! PRZYKŁADOWA ODPOWIEDŹ:

Zaproszenie

Serdecznie zapraszam wszystkich uczniów na premierę filmu „Łowcy talentów”. Pokaz odbędzie się dn. 1 czerwca 2023 r. o godz.10.00 w auli naszej szkoły.

Premierze filmu będzie towarzyszyło wiele atrakcji. Swoją obecnością zaszczyca nas twórcy – reżyser oraz aktorzy, którzy opowiedzą o powstawaniu dzieła. Przewidziany jest również konkurs z nagrodami i poczęstunek.

Serdecznie zapraszam!

Dyrektor szkoły

Zadanie 19. (0–20)

Wybierz jeden z podanych tematów i napisz wypracowanie.

- Pamiętaj o zachowaniu formy wypowiedzi wskazanej w temacie: napisz **rozprawkę** albo **opowiadanie**.
- W wypracowaniu odwołaj się do **wybranej lektury obowiązkowej**. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.
- Twoja praca powinna liczyć co najmniej **200 wyrazów**.
- Zapisz wypracowanie w wyznaczonym miejscu. Nie pisz na marginesie.

Temat 1.

Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że to, jakimi jesteśmy ludźmi, zależy od nas samych? Napisz rozprawkę, w której przedstawiś swoje stanowisko. W uzasadnieniu odwołaj się do lektury obowiązkowej oraz do innego utworu literackiego.

Temat 2.

Napisz opowiadanie o Twoim spotkaniu z bohaterem wybranej lektury obowiązkowej. Wasza wspólna przygoda przekona Cię, że swój cel osiąga ten, kto wytrwale do niego dąży. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

KOMENTARZ DO TEMATU 1.

W realizacji tematu pierwszego należało zająć stanowisko wobec postawionego pytania: *Czy zgadzasz się ze stwierdzeniem, że to, jakimi ludźmi jesteśmy, zależy od nas.*

W rozwinięciu rozprawki należało przedstawić argumentację i poprzeć ją odpowiednimi przykładami z lektury obowiązkowej oraz innego utworu literackiego (wymaga to wykazania się dobrą znajomością przywołanych utworów).

Ważne jest to, aby argumenty i przykłady uzasadniały stanowisko zajęte we wstępie.

Spośród lektur, które trafnie ilustrowałyby argumentację (lista lektur zamieszczona w arkuszu), można było wybrać, np.:

- *Kamienie na szaniec* Aleksandra Kamińskiego
- *Opowieść wigilijną* Charlesa Dickensa
- *Quo vadis* Henryka Sienkiewicza
- *Balladynę* Juliusza Słowackiego.

W zakończeniu należało sformułować wnioski wynikające z zebranych argumentów i podsumować stanowisko zajęte we wstępie.

KOMENTARZ DO TEMATU 2.

Drugi temat wymagał napisania opowiadania o spotkaniu z bohaterem wybranej lektury obowiązkowej, podczas którego wspólnie przeżyta przygoda przekonała Cię, że swój cel osiąga ten, kto wytrwale do niego dąży. Temat dawał dużo możliwości co do wyboru lektury obowiązkowej, lecz także wymagał bardzo dobrej znajomości przywołanego utworu.

Ponadto należało pamiętać o wykorzystaniu co najmniej 6 spośród podanych elementów urozmaicających fabułę: wskazaniu miejsca i czasu akcji, wykorzystaniu elementów opisu (np. postaci, krajobrazu, przeżyć wewnętrznych), elementów charakterystyki, dialogu, monologu, punktu kulminacyjnego, zwrotu akcji, retrospekcji, puenty.

UWAGA: Szczegółowe kryteria oceny wypowiedzi pisemnej zamieszczono w *Informatorze o egzaminie ósmoklasisty z języka polskiego od roku szkolnego 2018/2019*, który jest dostępny na stronie CKE

https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_OSMOKLASISTY/Informatory/Informator_P1_polski.pdf [dostęp: 23.05.2023]

Źródło zadań: *Egzamin ósmoklasisty z języka polskiego*, CKE, Warszawa 2023

https://static2.cke.gov.pl/EGZAMIN_OSMOKLASISTY/2023/jezyk_polski/OPOP-100-2305.pdf [dostęp: 23.05.2023].